

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIJU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), MAY 26, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 104

Nov grob

JOSEPH BELAJ

Včeraj zjutraj je umrl dobro poznani gostilničar Joseph Belaj, star 44 let. Več let je vodil gostilno Old Time Cafe na 3304 St. Clair Ave. Doma je bil iz Sodražice, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti.

Tukaj zapušta soprogo Katherine, rojeno Jovick, dva sina: Lawrence in Allen, dva brata: Franka, ki vodi trgovino z moško opravo na E. 62 St. in St. Clair Ave., in Louisa, dve sestre: Mrs. Mary Kunstel, ki je soproga gostilničarja na E. 66 St. in St. Clair Ave., ter Mrs. Jennie Levstek. V stari domovini pa zapušta mater Heleno in sestro Milko Cuderman. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1. uri iz Zakraskovega pokopnega zavoda na Highland Park pokopališče.

V zadnjo čast

Članstvo kluba "Ljubljana" je prošlo, da se nocoj zbere ob osmih v žetlovetnem pogrebnem zavodu, da se izkaže zadnjo čast umrlemu članu Frank Cimperman, p. d. Smith.

Na dopustu

Na dopust od mornarice je prišel Leo A. Ladiha, sin Mr. in Mrs. Leo Ladiha, 1336 E. 55 St. Od tu se bo podal v Berlin, N. H., kjer se bo poročil 13. junija z Miss Yvette Lamontagne. Poroka se bo vršila v cerkvi sv. Ane. Bilo srečno!

Odbor za svobodo govora svari pred zakonsko predlogo Bartunek-Seibert

Ohajska zakonodajna zbornica je včeraj začela zasliševanja glede tako zvane zakonske predloge Bartunek-Seibert. Ta predloga je tako kontroverzna, da se malo njih zavedajo njenega pomena.

Clevelandski "Committee for Free Speech," katerega predsednik je Bob Evans, nam je poslal za objavo analizo o tej predlogi, ki jo spodaj objavljamo:

A. Ohajska "Mundt-Nixonova" predloga, Bartunek-Seibertova zakonska predloga (S. B. 345), katere namen je baje, da tako imenovane subverzivne elemente odstrani iz vladnih služb in javnih uradov, je v resnici hudoben napad na pravice ohajskih državljanov, posebno na pravice organiziranega delavstva. Skuša v Ohiju storiti tisto, kar namerava Mundt-Nixonova predloga storiti celi državi — da se ustanovi dejansko policijsko državo, v kateri bi organizirano delavstvo bilo izbrisano.

B. Kdo se nahaja v zaledju? Bartunek-Seibertova zakonska predloga je delo velikega businessa v Ohiju. Spodbudo zanj je dala ohajska Association of Manufacturers skupaj z Reserve Officers' Association. Zanj sta se zavzemala direktor Industrial Relations at American Steel & Wire Co., Frank C. Manning iz Clevelanda in James Jappe. C. Kaj predloga doleda? To je nedvomno po delodajalcih sponzorirana proti-delavska predloga. To je zelo prepredena predloga, njeno besedilo je tako polno lukenj, da se jo lahko tolmači

AMERIKA DELUJE ZA ENOTNO POLITIKO NAPRAM KITAJSKI

WASHINGTON, 25. maja — Zedinjene države si prizadevajo, da bi se ostale dežele sveta združile v enotni politiki, kar se tiče komunistične vlade Kitajske.

Cilj združenega stališča napram kitajskim komunistom je, da se prepreči "prezgodnje" priznanje komunistične vlade s strani posameznih držav.

Baje so nekatere države že pripravljene, da zaradi dogodkov na Kitajskem priznajo komunistično vlado in obnovijo trgovinske in diplomatske odnose s komunistično Kitajsko.

Ameriški uradniki se bojijo, da bi kitajski komunisti pri pogajanjih z raznimi odstopki in manevri razdvojili posamezne države.

Uradniki državnega oddelka pravijo, da so se ameriški predstavniki že pogovorili o enotnem stališču napram komunistični Kitajski s predstavniki Anglije, Francije, Belgije, Nizozemske, Indije in Avstralije.

Amerika za enkrat ne bo priznala komuniste

Zedinjene države baje nimajo nobenih namenov, da bi za enkrat priznale komunistično vlado na Kitajskem. V zvezi s tem je zadnji teden državni tajnik Acheson pred senatnim odborom izjavil, da Amerika ne bo priznala kitajske komuniste, tako dolgo, dokler bodo nacionalisti ohranili svojo vlado.

Toda ker sile kitajske ljudske (komunistične) armade naglo napredujejo, ni verjetno, da bi se mogla nacionalistična vlada obdržati tudi v bodočnosti. Z zavzetjem šangajja je zelo možno, da bodo komunisti usta-

na zelo mnogo načinov. Za interese delodajalcev se jo lahko izkoristi, da se uniči katero koli delavska unija.

Ko je "pronačeno in ugotovljeno," da obstoja komunistična nevarnost, predloga nadaljuje s pojasnjevanjem pojmov "komunist," "komunistična organizacija" in "komunistična frontovska organizacija" tako na splošno, da lahko zajame vsakega.

Pod takšnimi razlagami se posameznika ali pa delavska unija lahko označi za "subverzivno," če podpira FEPC, se zoperstavlja Taft-Hartleyevemu zakonu, ali pa celo zahteva zvišanje mezd. Vse te stvari so ob eni ali pa drugi priliki delodajalci označili za "komunistične."

Če postava proglašja neko ameriško stranko protipostavno, zgolj na osnovi ugotovitve, da program stranke ne soglašja z idejami legislature, to dejansko pomeni legislativno obravnavo brez kakršne koli sodne zaščite, ki jo jamči osnovni zakon. To je zloraba moči ene veje vlade, sodne, s strani druge veje vlade, postavodajne. Poleg tega, takšno "ugotovljenje" ni nobene zaslombe v tradicijskem ameriškem načinu mišljenja. Kot je rekel sodni Najvišji je sodni Jackson:

"Če je kje kakšna negibna zvezda na našem ustavnem ozvezdju, potem je to — da nobeden uradnik, visok ali pa nizek, ne more odrediti, kaj je pravilno v politiki, nacionalizmu, veri ali pa v drugih zadevah mišljenja." (Dolje na 2. strani)

Zdravnik ni računal za svojega otroka

BUTLER, Pa., 25. maja — Zdravnik dr. Paul Hinchberger je danes na sodni izjavil, da ni računal niti centa, ko je pomagal pri rojstvu otroka, za katerega mož porodnice trdi, da je zdravnikov.

Tožbo proti zdravniku je vložil neki Clair W. Hutzler, ki je izjavil, da mu je zdravnik odtujil ženo, jo zapeljal in ko je žena rodila otroka, katerega oče je baje sam zdravnik, mu je dr. Hinchberger poslal račun za \$122.50.

Mrs. Hutzler je otroka rodila pred šestimi meseci, toda pred štirimi meseci je zapustila svojega moža in sedaj živi pri dr. Hinchbergerju. Oba, žena in zdravnik, sta izjavila, da bosta zahtevala razpoko in se potem vzela.

V zvezi z računom je zdravnik izjavil, da ga je Hutzlerju poslal ko je zdravil dva njegova otroka, stara tri in šest let. Kar pa se tiče tretjega otroka Mrs. Hutzler, za katerega Hutzler trdi, da mu je oče zdravnik, je slednji izjavil, da ni računal niti centa.

Slovenski mladenič nagrajen s prosto šolnino v kolegiju

Joseph Raymond Stampfel

Prihodnji mesec bodo učenci in učenke višjih šol graduirali. Izmed stoterih teh graduirancev je skupina šolskih odbornikov izbrala 26 učencev in učenek, izmed teh jih je 18 v širšem Clevelandu, kateri so se posebej odlikovali v študijah in so po mnenju tega odbora upravičeni do proste šolnine v Cleveland kolegiju Western Reserve univerze.

Med temi mladeniči in mladenkami, ki so se tako dobro odlikovali je tudi slovenski fant Joseph Raymond Stampfel, sin Mr. in Mrs. Joseph in Mary Stampfel na 21341 Miller Ave.

Mladi Joseph je pohajal Euclid Central High šolo, odkoder bo prihodnji mesec graduiral. Star je komaj 17 let. Bil je med najboljšimi učenci skozi vso šolsko dobo in dasiravno je bil nekaj mesecev resno bolan, je po ozdravljenju vse zaostalo učenje nadomestil. Poleg rednega šolskega pouka se je tudi udeleževal pri raznih športnih igrah v šoli. Zdaj se namerava vpisati v medicinski tečaj.

Njegova mati je hči družine Anton Mostar na 6307 Bonna Ave., njegov oče je pa sin družine Joseph Stampfel na 1139 E. 76 St.

Nadebudnemu fantu čestitamo in mu želimo še mnogo uspeha v nadaljnjih študijah!

Pozdravi

Najlepše pozdrave pošiljata Anton in Frances Susel iz prijazne Colorade, kjer se nahajata na obisku.

Trije ministri zavračajo predlog za združitev vzhodne in zahodne Nemčije

Komunistični urednik nastopil kot priča

NEW YORK, 25. maja. — Urednik glasila komunistične stranke "Daily Worker" John Gates je danes nadaljeval s pričanjem na obravnavi proti enajstori komunističnih voditeljev, ki so obtoženi, da so bili v "zartoti za nasilno strmoglavljenje vlade." Gates je pojasnil program komunistične stranke, ki da stremi za tem, da reši ameriške delavce pred dejanskim zaslužjevanjem s strani velikega businessa.

Gates je gladko zanikal, da je ameriška komunistična stranka kdajkoli učila ali pa zagovarjala nasilno strmoglavljenje vlade. Rekel je, da so ameriški delavci najbolj naklonjeni, da sprejmejo marksistični socializem, ker da največ trpijo radi monopolističnega kapitalizma.

Kar se tiče ciljev komunistične stranke je Gates dejal, da hoče stranka pomagati delavcem, da dvignejo svoj življenjski standard, da se branijo pred nevarnostjo vojne in zaščitijo svoje demokratične pravice.

SIN NACISTA BO PREDAL V AMERIKI

HAMBURG, 25. maja. — Profesor Freiherr von Weizsaecker, ki je sin znanega nacističnega barona Ernsta von Weizsaeckera, bo kmalu prišel v Zedinjene države, kjer bo predaval na čikaški univerzi.

Von Weizsaecker je sedaj profesor na univerzi v Goettingenu. Njegov oče je bil nacistični ambasador v Vatikanu in bivši državni tajnik v nacističnem zunanjem ministrstvu.

Nedavno so Weizsaeckerja starejšega obsodili v Nuernbergu na sedem let zapor.

O čem bo sin znanega nacističnega predaval v Ameriki, še ni bilo naznanjeno, niti kdo ga je v Ameriko povabil.

STAVKA POLJEDELSKIH DELAVCEV V ITALIJI

RIM, 25. maja. — Stavka 500,000 poljedelskih delavcev Italije se je danes razširila tudi na severno Italijo. V Veroni in Bariju je prišlo do krvavih nemirov, v teku katerih je policija ranila najmanj 100 stavkajočih delavcev, 150 pa vrgla v zapor.

Stavkajoči delavci skušajo na nekaterih mestih prevzeti farme veleposestnikov. Delavci zahtevajo kontrakte z boljšimi delovnimi pogoji, toda posestniki se temu zoperstavljajo.

Vsled stavke, ki traja že osem dni, je žetva ogrožena.

REVLIJO "NATION" SO ZOPET CENZURIRALI

NEW YORK, 25. maja. — Znana new-yorška liberalna revija "The Nation" je ponovno bila za eno leto izobčena iz knjižnic javnih šol.

Urednica revije Freda Kirchwey je odlok odbora nadzornikov označila za "nepravičen in nedemokratičen."

Liberalna revija je naletela na težave radi svojih kritičnih člankov glede politike Vatikana. Ustanovljen je bil poseben odbor, ki se bori proti sklepu šolskega odbora.

Acheson pravi, da Sovjetska zveza za enkrat ne more dobiti vojne odškodnine

PARIS, 25. maja — Trije zapadni ministri so se na današnji seji Sveta zunanjih ministrov zoperstavili predlogu sovjetskega zunanjega ministra Andreja Višinskega za ekonomsko združitev vzhodne in zahodne Nemčije.

Ameriški državni tajnik Dean Acheson je na tej seji izjavil, da Rusija ne more za enkrat od Nemčije dobiti \$10,000,000,000 na račun vojne odškodnine kot ceno za takšno združitev.

Angleški zunanji minister Ernest Bevin pa je poudaril, da Anglija ne more pristati na noben predlog, po katerem bi Nemci izgubili pravico na samoupravo.

Višinski je vztrajal pri svojem predlogu za ustanovitev združene Nemčije in obnovo Zavezniškega kontrolnega sveta. Zavrzel pa je predloge, da se Bonnsko ustavo razširi tudi na vzhodno Nemčijo. Rekel je, da je takšen predlog poskus za padnih sil, da bi prevzele kontrolo nad celotno Nemčijo.

Po predlogu sovjetskega zunanjega ministra bi Rusija zopet dobila besedo pri kontroli Porurja, katerega zapadne sile obnavljajo, češ, da je obnova zapadne Evrope odvisna od obnove Porurja.

Acheson zahteva podatke o ekonomskem stanju na vzhodu

Ameriški državni tajnik je izjavil, da se ne more govoriti o združenju Nemčije, dokler ekonomski pogoji v vzhodni Nemčiji, ki se nahaja pod sovjetsko okupacijo, ne bodo razsvetljeni. Vprašal je, kaj se je na ekonomskem polju storilo v sovjetski zoni in pripomnil, da se je večkrat zahtevalo te informacije, katere pa zapadne sile niso nikoli dobile.

Acheson je izjavil, da so Zedinjene države potrošile milijone in milijone dolarjev, da bi v zahodni Nemčiji preprečile lakoto in da se zahodna Nemčija še vedno ne more vzdrževati sama od sebe.

"To pomeni, da kar se tiče zahoda v Nemčiji ni nobenega viška. Tu ni viška za vojno odškodnino," je rekel Acheson.

Jasno je, da je ameriški državni tajnik z gornjo izjavo dal vedeti, da Sovjetska zveza ne more pričakovati nobene vojne odškodnine, če bi se združilo vzhodno in zahodno Nemčijo. Toda s to izjavo ni izključil možnost, da bi se o tem ne razmotrivalo v bodočnosti.

Vprašanje vojne odškodnine je bilo eno glavnih na prejšnjih konferencah zunanjih ministrov. Pred 18 meseci se je konferenca končala z neuspehom, ko je tedanji državni tajnik George Marshall zavrgel sovjetske zahteve, da Nemčija plača na račun vojne odškodnine \$10,000,000,000.

BREZPOSELNOST SE ZVISA ZA MILIJON

WASHINGTON, 23. maja — Vladni urad za brezposelnost zavarovalnino je v soboto naznanil, da se je od maja preteklega leta do maja meseca tekočega leta število brezposelnih v deželi zvišalo za 1,088,358.

Poročilo sloni na podatkih glede prošnje brezposelnih delavcev za podporo.

Forrestal pokopan z vojaškimi častmi

WASHINGTON, 25. maja. — Bivši obrambeni tajnik James Forrestal, ki je v nedeljo zjutraj storil samomor, je bil danes pokopan z vsemi vojaškimi častmi na Arlington National Cemetery, kjer so pokopani vojaški heroji dežele.

Pogreba so se udeležili visoki vladni uradniki, admirali in mornarji, generali in vojak, stari državni in predstavniki businessa, s katerimi je Forrestal delal.

Navzoč je bil med ostalimi tudi predsednik Truman z bivšim predsednikom Hooverjem.

Truplo bivšega obrambenega tajnika je bilo položeno na vojaško shrambo za strelivo, v katero je bilo vpreženih šest konjev. V žalni povorki so se počasi pomikali proti amfiteatru pokopališča štiri kompanije kadetov mornariške akademije, mornariške godbe ter mešani bataljon marincev, pehote in zračnih sil.

Božjo službo za pokojnim Forrestalom je opravil škof episkopalne cerkve v Chicagu prevzvišeni Rev. Wallace E. Conkling.

Ženska priznala, da je zaklala veterana

Načelnik policijskega oddelka za umore lieut. David E. Kerr je včeraj popoldne naznanil, da je v zvezi z umorom 28 let starega 100 odstotkov poabljenega vojnega veterana Salvatore La Porta bila aretirana 28 let stara žena, ki je priznala umor, toda je izjavila, da ga je storila v samoozbambi.

LaPorta je bil zaboden v vrat na 55. cesti, kjer je tudi izkrajaval. Neki šofer je izjavil, da je na E. 55th St. videl neko ženo in moškega, ki sta se suvala. Ko pa je v bližnji ulici obrnil avto in se vrnil nazaj, je moški ležal v potoku krvi, žena pa je izginila.

Aretrirana ženska, katere ime ni bilo objavljeno, je izjavila, da se je zgodaj zjutraj sprehajala po 55. cesti, ko je mimo privzelo s svojim avtom LaPorte. Povabil jo je v avto, toda nenadoma je ustavil, potegnil revolver in ji rekel, da jo bo izročil policiji. Pograbila ga je za roko in iz svoje torbe vzela nož ter ga zabodla v vrat. Izjavila je, da je nato zbežala z njegovim revolverjem. Nož in revolver je ob priliki aretacije izročila detektivom.

LaPorta je bil samec. Njegovi sorodniki pravijo, da je imel veteransko penzijo, ker je bil 100-odstotno poabljen, ko se je pri vojaških vežbah z letalom težko ponesrečil.

Redna seja

Jutri zvečer ob osmih se vrši redna mesečna seja društva "Zavedni sosedje" št. 158 SNPJ v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeni na polnoštevilno udeležbo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

FAŠISTIČNA ŠPANIJA IN "NAŠI FAŠISTI"

III.

O "španski zadevi" je zadnji terek v "Ameriški Domovini" spregovoril tudi Peter Kopriva, ki se ne brez pravega razloga skriva po tematičnih goščah anonimnosti. S pomilovalnim nasmeškom smo čitali to klaverno "obsodbo" fašističnega režima "mladega" Franca, kakor to njegovi, za Franca vneti bošči, imenujejo fašističnega diktatorja Španije. Mogoče se včasih nekje v globini oglasi čisto tenki glas vesti, ven pa ne more... Ne more, čeprav se človek duši v blatu in smradu, po katerem brede vedno globlje in globlje.

Ni dovolj povedati "Francov režim je fašističen." Kar je danes bolj važno je, zakaj je kljub porazu Hitlerja in Mussolinija ta fašistični režim Franca še vedno na oblasti? Kar je bolj važno je, kdo so njegovi zagovorniki? Kdo rešuje fašista Franca? Žal, tega Peter Kopriva ne bo povedal, čeprav mu je to menda jasno, kakor mu je bilo jasno pred dvanajstimi leti.

Da, v tem dvanajstletnem previranju, ko je peščica nekdanjih naprednih elementov, med njimi sam Jontez, krenila tako daleč na desno, da so jih začeli navdušeno pozdravljati kot "soborce proti komunistični nevarnosti" celo "naši fašisti," ne bo odveč, če pogledamo, kako je s to "špansko zadevo" bilo med nami pred dvanajstimi leti. Zeleli bi, da si g. Peter Kopriva dobro ogleda te "ocvirke" in jih primerja s svojimi današnjimi "ocvirki" v "načelnem šmerom fašistični A. D.!"

Naj omenimo nekoliko citatov iz člankov, ki jih je pred dvanajstimi leti napisal I. Jontez. Upamo, da ne bodo pokvarili prisrčnih odnošajev med A. D. in Jontezom, alias Petrom Koprivo! Tu so:

"Nas ni sram niti strah povedati, da simpatiziramo s špansko ljudsko fronto, njeno postavno vlado in njenim težkim bojem proti fašistom, ki hočejo španski narod še bolj zaslužiti. Bodite se vi pri 'A. D.' toliko močati in pošteti in priznajte brez skrivanja za plaščem 'vere,' da simpatizirate s fašisti, da želite zmago Francu, Mussoliniju in Hitlerju, ker so vam pač bližji po značaju kot pošteti ljudje, ki bi radi videli, da bi ljudstvu sveta zasijala prava svoboda!" (11. jan. 1937).

"Čim je klerikalna vrhovna komanda v Rimu videla, da se nahaja španski klerikalizem v precepu, mu je priskočila na pomoč. Vpregla je ves svoj svetovni aparat in začela umazan propagandni boj proti španski ljudski vladi, katero je skušala predstaviti svetu kot tolpo neodgovornih in krviveljnih človeških zverí." (1. sept. 1936).

"Zadnjič nas je neki rojak iz Girarda, Ohio, vprašal, ali je 'Ameriška Domovina' naklonjena španskim fašističnim rebelom. Odgovorili smo, da nedvomno simpatizira z njimi, da pa je pod pritiskom javnega mnenja postala previdna ter skrla svoje simpatije do Francovih fašistov pod krinko bolj 'nepristranskega poročanja.' Včeraj pa je šment premočil urednika tega lista, da sta zopet pokazala pravo barvo. V včerajšnji izdaji 'A. D.' beremo sledeči fašistični ocvirke... (sledi ta 'fašistični' ocvirke, ki ga radi prostora moramo izpustiti. Op. ure. E.)

"Tako, dragi rojaki v Girardu in pri nas, zdaj veste, da se 'A. D.' postavlja za Francove fašiste. Zdaj ne morete več dvomiti o tem. 'A. D.' je sama prostovoljno razpršila vse dvome o temi!" (7. jan. 1937).

"Naši fašistični simpatičarji na St. Clairju in Lemontu bodo seveda dalje vztrajali, da je španska ljudska vlada razbojniška, zločinska in zverinska, dočim bodo fašistični morilci pri njih nadalje ostali 'jagenjčki-kodrčki.'" (7. jan. 1937).

"Znana stvar je, da ti naši klerikalni apologetiki vselej strahovito zakriče, kadar jim kdorkoli očita, da se ogrevajo za fašizem in da je Mussolini mož po njihovi volji." (4. dec. 1936).

Lahko bi citirali brez konca in kraja odlomke iz Jontezovih člankov, pisanih v tistih slavnih časih, ko so značaji bili še kremeniti in se hrbenice niso kar tako upognile že pri prvem sunku. Vsaj z gledalo je tako. Mislilo pa, da bo za enkrat dovolj te žalostne zadeve. Zeleli

UREDNIKOVA POŠTA

Srebrni jubilej Slo-

venskega narodnega doma

Hitro je potekla doba 25 let, odkar je bil otvoren Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. ter izročen našemu narodu, to je vsem našim bratskim, kulturnim in prosvetnim društvom, katere so se Doma v tej 25 letni dobi posluževala za razne prireditve.

Naj omenim tukaj, da so se v tem času posluževala našega Slovenskega narodnega doma tudi skupine drugih narodnosti ter prirejale svoje koncerte in druge kulturne prireditve. To kaže, da imajo tudi drugorodci spoštovanje do nas, ker so uvideli, da imamo Slovenci v Clevelandu eno najlepših dvoran za ples in druge kulturne prireditve.

To si lahko vsi štejemo v ponos, ker smo vedno delali skupno za eden in isti cilj ter zgradili to narodni hram.

Cestitke in spoštovanje izražam vsem onim našim pionirjem, prvim direktorjem za njih plemenite ideje in pozneje skupno delovanje za novo zgradbo Slovenskega narodnega doma. Nadalje se tudi prisrčno zahvalim vsem našim bivšim direktorjem, kateri so bili v dobi 25 let, za njih ziliozno skupno sodelovanje za časa njih služb v direktoriju in izven direktorija. Seveda priznati moram, da ako ne bi ves naš narod pomagal in sodeloval z direktorijem, se ne bi nikoli uresničil cilj, katerega so si naši pionirji zasnovali. Vsem tem našim rojakom in rojakinjam gre veliko priznanje in iskrena zahvala za njih veliko in skupno poštrevanost za ta veliki spomenik, ki sedaj stoji med nami.

Ne bom navajal, koliko je bilo raznih težav od časa, ko je bil Dom otvoren. Znano je vsem, da je bila velika depresija in da je Dom kot tak imel velike oblikacije. Toda časi so se zboljšali, in tako se je pozneje doseglo, da smo ta naš narodni hram izplačali ter ga postavili na trdnj podlago in ostal je in bo ostal last našega slovenskega naroda in zato upam, da je naš narod lahko na to ponosen. Zato se zopet moram iz dna srca zahvaliti vsem našim bratskim in drugim prosvetnim društvom kot tudi ostalemu slovenskemu narodu za sodelovanje, da se je moglo to izvesti.

Torej, potekla je doba 25 let in zato si je naš sedanji direktorij zamislil, da se to 25-letnico praznuje na kak lep dostojen način. Sklep je bil, da se praznuje s slavnostnim banketom.

V nedeljo 20. maja se vrši slavnosten banket v avditoriju Slovenskega narodnega doma, 6417 St. Clair Ave. ob 5. uri popoldne. Za to priliko smo povabili našega mestnega župana in councilmana ter druge govornike, ki so nas že sedaj obvestili, da bodo navzoči. Na programu bodo nastopili pevske solisti, dueti in mogoče tudi kvarteti.

Vljudo vabim vse naše člane Slovenskega narodnega doma, zlasti pa vse one rojake, ki so

smo v prvi vrsti s citati dokazati, da ima Franco v A. D. še danes svojo zvesto zagovornico, kakor jo je imel pred dvanajstimi leti. Žal pa, vsaj med nami, španski republikanci nimajo več nekaterih svojih najbolj navdušenih borcev. Sli so namreč v nasprotni tabor, v tabor A. D., te A. D., za katero je Jontez pisal, da ni "nobenega dvoma, da se postavlja za Francove fašiste."

Pred drugo svetovno vojno je Knut Hamsun slovel kot velik socialistični pisatelj. Dobil je tudi največjo književno nagrado Nobelovo za svoj socialni roman "Lačen sem." Kaj se je z njim zgodilo? Po vojni so ga na Norveškem zaprli kot nacističnega kolaboratorja. Slavo so mu peli nacisti. Njegov sin je padel v nacističnih SS oddelkih v borbi proti "boljševizmu."

Gornje omenjamo le kot primer, kaj se lahko zgodi, če začnejo "socialisti" voditi skupno borbo proti "komunizmu" s—fašisti.

bili pri otvoritvi tega našega narodnega hrama. Upam, da se udeležijo vsi naši bivši direktorji, katerim sem poslal povabilnice.

Ako pa kateri bivši direktor ni prejel povabilnice, če bi se pomotoma njegovo ime spustilo, prosim udeležite se vseeno, ker vstopnica vas bo čakala, kar je sedanji direktorij določil.

Ako kdo želi vstopnico za ta slavnosten banket, jo lahko dobi v uradu Slovenskega narodnega doma, 6409 St. Clair Ave. Torej, še enkrat vljudno vabim vse naše prijatelje, posetite nas ob tej 25-letnici. Po banketu se v prizidku vrši pravdomača zabava.

Iskreno ter narodno vas pozdravljam in kličem dobrodošli vsi! Za Slovenski narodni dom: John Tavčar, tajnik.

Predkonvenčna veselica Clevelandske federacije Zapadne slovenske zveze

Cleveland, Ohio. — Združeni odbor Zapadne slovenske zveze vljudno vabi vse člane in članice ter cenjeno občinstvo na polnoštevilno udeležbo predkonvenčne veselice, ki se vrši v soboto 28. maja v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Pripravljalni odbor se je potrudil, da bo na ta večer gostoljubnostjo. Pridni člani in članice vam bodo stregli kjerkoli vas bo veselilo, najsibito z dobrotami pri kuharicah, z dobro, okusno kapljico pri natakarih ali v prijetni družbi, kjer bo vse židane volje. Tudi lepega domačega petja ne bo manjkalo. Za plesanje bo na razpolago Johnny Vadalov orkester, ki je zaslovel s svojim rekordiranjem godbe na ploščah. Ne zamudite te prilike, da se prav po domače pozabavate.

Kot je že bilo poročano, se bo trinajsta redna konvencija Zapadne slovenske zveze vršila 29. 30. in 31. avgusta v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Na društvenih sejah prihodnji mesec se bodo vršile volitve delegatov in delegatij obeh oddelkov, mladinskega in odraslega. Apelira se na članstvo za polnoštevilno udeležbo na sejah. Mladina ima zelo lepo priliko, da dobi delegatstvo. Edini pogoj je, da mora dobiti 12 novih članov v mladinski oddelki. Staršem se priporoča, da pomagajo svojim otrokom in jim razložijo o tej važni in izredni priliki.

Torej, na veselo svidenje v soboto zvečer na veselici v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Clanstvu pa kličem: posetite vaše društvene seje prihodnji mesec gotovo! Združeni konvenčni odbor ZSZ Johanna V. Mervar, predsednika.

Prispevki za zdravila

Cleveland, O. — Pri podružnici št. 48 SANSa smo prejeli v mesecu maju sledeče prispevke za zdravila streptomycin: Mrs. Erjavec, \$1; Mr. in Mrs. J. Horvat v spomin Mrs. Vadal, \$5;

F. Pižman, \$5; Mr. in Mrs. J. Rome, \$5, družina Chas. Lampe v spomin pokojnega Frank Istenič, \$10 (izročil J. Durn).

Iskrena hvala vsem darovalcem.

A. Bozich, tajnik.

Izid strelskih vaj

Cleveland, O.—Na otvoritveni dan sezone St. Clair Rifle & Hunting kluba je bil izid streljanja sledeči:

F. Kramer	23
F. Kosec	18
J. Urkanar	19
J. Dovgan	19
A. Baraga	17
S. Dolenc	19
J. Pavli	14
A. Kavčnik	16
Mramor	13
G. Mozar	23
L. Zupančič	26
Jakopin	13
T. Novak	20
J. Novak	14
A. Bozich	22

Prihodnje vaje se bodo vršile v nedeljo 29. maja. Vsi lovci, kakor tudi drugi prijatelji lovskega športa so prijazno vabljeni, da se udeležijo v obilnem številu.

A. Bozich, tajnik.

Otvoritveni piknik na izletniških prostorih SNPJ

Odbor izletniških prostorov SNPJ obvešča vse one, ki nimajo svoje transportacije za otvoritveni piknik v nedeljo 29. maja, da bo na razpolago bus.

Bus bo prvič odpeljal izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. ob 12.30, nakar se bo ustavil na Holmes Ave. pred Slovenskim domom, zatem na Waterloo Rd. pred Slovenskim delavskim domom in končno še na vogalu Nottingham Rd. in St. Clair Ave.

Drugič bo bus odpeljal izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. ob tretji uri popoldne in se ustavil na vseh zgoraj navedenih mestih.

Odbor farme se vsestransko pripravlja za našo otvoritev. Prijazno ste vabljeni, da posetite prvi piknik v sezoni v največjem številu. Vremenski prerok pravi, da mora v nedeljo vreme biti kar se da. Na naši farmi se tudi dežja ne bojimo, saj imamo veliko streho.

Theresa Gorjanc.

ZAKONSKA PREDLOGA BARTUNEK-SEIBERT

(Nadaljevanje s I. strani)

ljenja. Če so kje okoliščine, ki bi dovolile izjemo, nam se niso še pripetile."

Ustava države Ohio jasno prepoveduje takšno vrsto zakonov. Člen 1, sekcija 11 se glasi: "Vsak državljan lahko svobodno govori, piše in objavlja svoje mnenje glede vseh zadev z odgovornostjo za zlorabo te pravice; nobenega zakona se ne bo sprejelo, da se omeji ali pa okrajša svobodo govora ali pa tiska..."

Po Bartunek-Seibertovi predlogi vsak učitelj, javni uslužbenec ali pa izvoljeni uradnik, ki bi bil spoznan, da je direktno ali pa indirektno povezan s takšno organizacijo ali pa zagovarja takšne smernice, bi lahko bil odstranjen s svojega položaja in obsojen na leto zavora in \$500 globe.

Neizogibna posledica tega bi bila, da bi se ustrašilo in ustanovilo kontrolo misli nad javnimi delavci in uradniki. To predlogo bi se lahko izkoristilo, da se odstrani in zapre vsakega uradnika, ki podpira progresivno, delavstvu naklonjeno politiko. Delavcem bi učinkovito vzela pravico, da jih zastopajo uradniki, ki jih želijo. Popolnoma bi zanikala pravice kateri koli manjšinski stranki v Ohiju.

Po zaključku prve svetovne vojne je val histerije povzročil sprejetje postav, ki so bile po svojem namenu podobne Bartu-

nek-Seibertovi predlogi. Posebno so se odlikovali v tem zloglasni "Lusk" zakoni v New Yorku. Eno od prvih dejanj guv. Alfreda E. Smitha je bilo, da je podpisal preklie teh zakonov.

"Zadovoljen sem, da ne bodo ti zakoni ostali v knjigah statuta te države, ker nasprotujejo osnovam ameriške demokracije. Pod preklicanimi zakoni so učitelji, če so želeli izpolnjevati svoj častni poklic, dejansko bili prisiljeni, da so v vladnih zadevah morali imeti takšna mišljenja, ki so po mnenju državnega uradnika bila v soglasju z lojalnostjo. Svoboda mišljenja in svoboda govora je pod temi zakoni bila brezobzirno vržena v okove."

Ko je kakšnih deset let pozneje vetiral podobno zakonsko predlogo, je guv. Herbert H. Lehman dejal:

"Globoko sem prepričan, da vsak zakon, ki direktno ali pa indirektno omejuje priliko svobodne javne diskusije, maja same osnove ustavne vlade. Grožnja demokraciji, po mojem mnenju, ne leži toliko v revolucionarnih spremembah doseženih potom sile in nasilja. Največja nevarnost prihaja potom postopnih napadov na ustavne pravice s privolitvijo pasivnega ljudstva."

Bartunek-Seibertova zakonska predloga dalje zahteva od vsake organizacije z 20 ali pa več članov, da državnemu tajniku predloži svoja pravila, konstitucijo in popolni seznam uradnikov in članov. V teku 10 dni mora tudi predložiti vsako akcijo podzeto glede legislativnih zadev ali pa volilnih kampanj.

Na videz so delavske unije izjema, toda samo, če ne sponzorirajo kandidate za javne urade. Ta izjema je torej brez pomena, ker v glavnem unije podpirajo kandidate za urade.

Celo za samo tehnično kršitev teh določb bi se lahko neki uniji naložilo do \$10,000 globe, njihovi uradniki in člani pa bi lahko bili obsojeni na leto dni zavora in \$1,000 globe.

Vsako unijo se lahko proglasi za subverzivno, če bi vršila normalne in postavne funkcije. Vsako unijo bi se lahko nadlego-

valo in preganjalo njene voditelje pa vrglo v zapor, samo ker niso na "i" postavili piko ali pa izpustili kakšno ime. Vsaka unija bi izgubila pravico, da se ukvarja s političnimi akcijami.

Na kratko, v rokah interesov velikega businessa in reakcionarnih uradnikov bi se to predlogo lahko izkoristilo, da se preči "bone fide" unijam delovanje v Ohiju.

Clevelandski Committee for Free Speech apelira na koncu svoje analize Bartunek-Seibertove zakonske predloge, da državljan nemudoma pošljejo pisma in telegrame, s katerimi naj zahtevajo, da se predlogo zavrne.

Pisma in telegrame se pošilja sledečim članom ohijske zakonodajne zbornice: Margaret A. Mahoney, Howard M. Metzgerbaum, Edwin F. Sawicki—Judiciary Committee, State House, Columbus, Ohio.

Delikatesno irgovino se prodaja

Dobrodoča in v primernem kraju. Proda se zaradi bolezní. Podrobnosti dobite po telefonu IV 0437

Starejši moški ali ženska

dobi delo na farmi za pobiranje zelenjave in okopavanje. Dobi hrano, sobo in plačo. Kdor se zanima, naj pusti svoje ime in naslov v uradu tega lista.

Box 1, M. O.

ODRASLA SLOVENSKA DRUŽINA
3 oseb želi dobiti v našem stanovanju s 4 sobami. Mirna, odstanovna družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli sporoči naslov v uradu "Enakopravnosti" 6231 St. Clair Ave., HE 5311.

FARMA NAPRODAJ

8 akrov obsegačaja farma; 180 sadnih dreves, 3 akre vinograde; moderna hiša s 5 sobami. Velik hlev iz blokov, nov kokšnjak iz blokov ter vse potrebno orodje in oprema. Nahaja se v Geneva, O. Za podrobnosti pokličite KE 9385

FARMA NAPRODAJ

Lepa farma, obsegačaja 321 akrov; moderna hiša 7 sob, cottage in hlev, 5 akrov obdelane zemlje, zunanja poslopja; vse v izvrstnem stanju, blizu Chardon, O. V zameno se vzame posestvo v mestu. Za podrobnosti pokličite lastnika IV 7646

STANOVANJE

se odda v našem odrasli družini dveh ali treh oseb. 5 sob v lepem stanju. Za podrobnosti pokličite po 5. uri.

PO 8796

ISČE SE KUCHARICO

ZA GOSTILNO, KI BI ZJUTRAJ ODPRLA IN KUHALA; LASTNICA PRIDE MALO POZNEJE V GOSTILNO.

Katero veselí, naj pusti naslov v uradu tega lista.

Tesarsko delo — popravila prenavljanje

Točno in zadovoljivo delo CENE ZMERNE Pokličite ob večerih EN 1182 1245 EAST 58th ST.

Call the

ALSCO

man!

8 Big Advantages with

ALSCO

ALUMINUM

WINDOWS

Combination Storm-Screeen

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

CALL

HE 2222

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

Call the ALSCO MAN... he will gladly give you a home demonstration with estimates FREE OF CHARGE! Learn ALL about ALSCO'S 8 Big Advantages... PLUS MANY OTHER CONVENIENCES AND ECONOMIES!

VOLILNI PROGRAM LJUDSKE FRONTE V TRSTU

Slovansko-italijanska Ljudska fronta na Svobodnem tržaškem ozemlju je objavila spričo bližnjih upravnih volitev v anglo-ameriški coni osnutek volivnega programa, v katerem pravi med drugim:

Slovanska-italijanska Ljudska fronta se bo udeležila volitev, čeprav ne bodo izvedene v duhu statuta Svobodnega tržaškega ozemlja, ker vidi v tem obliki aktivne borbe proti reakciji in ker je za normalizacijo

političnega in gospodarskega življenja v deželi. Slovensko-italijanska Ljudska fronta takšno imenovanje guvernerja za Svobodno tržaško ozemlje, uveljavljene statuta in priznanje določb mirovne pogodbe, ki jamčijo človečanske pravice in osnovne državljanske svoboščine, enakopravnost spola, narodnosti in kulture, ter določb, ki uvajajo obstoj dveh uradnih jezikov: italijanščine in slovenščine.

Za obnovo gospodarstva in

sanacijo trgovinske ter upravne bilance zahteva Slovensko-italijanska Ljudska fronta takšno državno politiko, ki bo upoštevala samo interese prebivalstva ozemlja, ne pa interesov tujih monopolističnih skupin in njenih domačih predstavnikov. Vključitev Trsta v okvir marsikaterih dežel pomeni dejansko podreditve cone A gospodarskim in političnim interesom anglo-ameriškega imperia-

in njegovemu prebivalstvu. Za splošno obnovo gospodarstva je treba vrniti vso državno imovino, ki po določbah mirovne pogodbe pripada Svobodnemu tržaškemu ozemlju, izročiti upravo velikih industrijskih in bančnih kompleksov ter velikih plovnih družb predstavnikom ljudstva, obnoviti tržaške pomorske proge in vrniti vse ladje, ki so bile vpisane v tržaški ladijski register, a so prešle kasneje v italijanska pristanišča.

Zavezniška vojaška uprava naj prekliče vse politične, gospodarske in finančne sporazume z italijansko vlado, ker nasprotujejo mirovni pogodbi;

sklenejo naj se direktni gospodarski sporazumi z vsemi državami, zlasti z zalednimi, kar bo zagotovilo delo ladjedelnicam, industriji in trgovini; ustanove naj se mešana predstavništva, katerih namen naj bi bil pospeševati trgovinsko izmenjavo z zalednimi deželami; ves davčni sistem naj se reformira in poenostavi, posredni davki naj se zmanjšajo, neposredni pa pove-

čajo s pravičnim proporcionalnim sistemom, ki naj obremeni predvsem gospodarsko privilegirane sloje.

V interesu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi zahteva Slovansko-italijanska Ljudska fronta: zaporo odpustov z dela, razpis javnih del in gradnjo ljudskih stanovanjskih hiš. Urad za delo naj upravlja sindikati; iz vseh državnih in ob-

činskih ustanov je treba odstraniti vse, ki so sodelovali z naci-fašizmom; potrošniške zadruge naj uživajo največje olajšave pri nabavljanju življenjskih potrebščin, nad cenami v trgovini pa naj se uvede kontrola; zdravstvene in socialne skrbstvene ustanove naj se demokratizirajo; ustvari naj se poseben fond, iz katerega bo mogoče izplače-

(Dalje na 4. strani)

“Ali sem debelo gledal!”

Tudi vi bi bili začuden. Veste, ko je ta Mr. Jones stopil iz avtomobila, mi je dejal: “Potegnite karo do Sohio postaje dol ob cesti... Moj tajnik jim bo povedal kaj storiti.”

Ko sem pogledal v karo, sem izbulil oči, da bi bil lahko klobuk obesil nanje... kajti v karo ni bilo nikogar. Prav nikogar. Toda, v hotelu prihajajo vsakovrstni ljudje, zato sem zapeljal karo na gasolinsko postajo.

Predstavljajte si moje presenečenje, ko je uslužbenec na Sohio postaji dvignil pokrivalo kare in dejal: “Mr. Jones hoče 32 funtov zraka za pnevmatike, pregled baterije in lubrikacijo.”

Poosebljena postrežba za skrbne lastnike kar! Nič več ugibanja! Nič več zabeleževanja! Kadar uslužbenec na Sohio postaji pregleda vaš Under-hood Record, takoj ve, česa potrebujete!

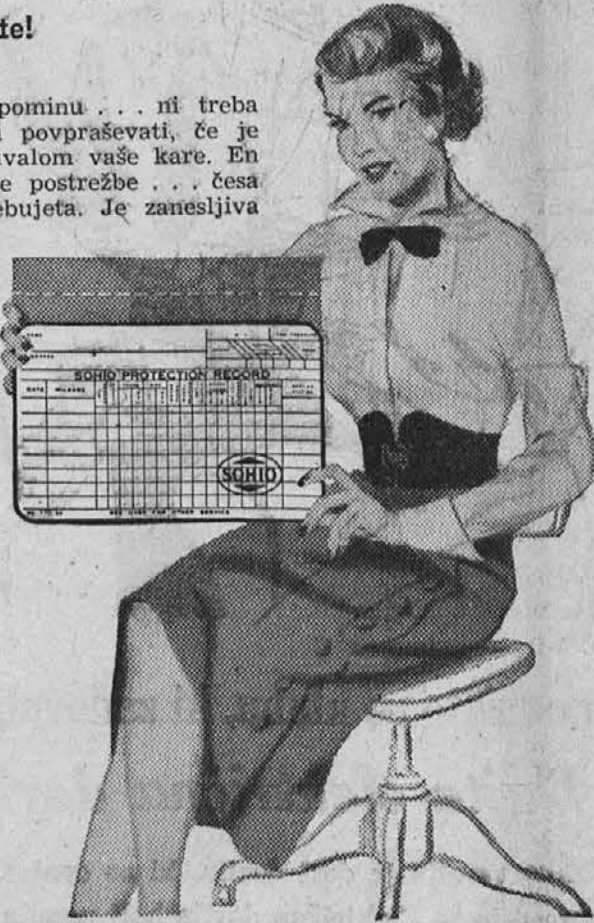
Ni vam treba držati v spominu... ni treba uslužbencu na Sohio postaji povpraševati, če je “Sohio Secretary” pod pokrivalom vaše kare. En pogled pove vse, tiskajoče se postrežbe... česa ne potrebujete in kaj potrebujete. Je zanesljiva protekcija za vašo karo in za vašo bančno knjižico... potni list kjer koli v Ohio do boljše oskrbe vaše kare in dodatne vozne udobnosti.

Takrat sem se prepiral, kaj je “Sohio Secretary” Under Hood Record. Zdaj imam tudi jaz enega v moji kari, in verjete mi, da mi prihrani mnogo računanja.

Vzemite “Sohio Secretary” v službo ob priliki vaše pomladne premenjave

WHEREVER YOU SEE THIS BANNER...

Anton Ingolič:

BOREC

(Nadaljevanje)

Oprezno se je ozrl na vse strani. Stirje vojaki so ju strazili. Brzostrelke so imeli pripravljene. Posebno nanjso ostro pazili. Iz sobe in podstrežja so slišali glasovi; še vedno so stiskali za partizani, ki jih ni bilo, in za orožjem, ki je bilo varno zakopano. Tine je sprevidel, da brez orožja ne more ničesar.

Tedaj se je spomnil na pištolo, ki jo je oče prinesel iz Rusije. Še snoči mu jo je kazal. “Dobil sem jo od komandanta naše čete, sijajnega dečka,” je razlagal prav za to mizo. “Dal mi jo je ob slovesu. Že nekaj Nemcev je podrla.” Ali je ni po teh besedah položil nazaj v miznico? je grebel Tine v spominu. Da, da, pogledal je, če je polna, in spet jo je položil na

staro mesto. Toda ali ni stric dejal, da bi bilo bolje, skriti jo kam drugam? Ali je ni oče po stricvih besedah odnesel na podstrežje? Ne, ne! Oče je zavrnil strica, da mora ostati tu pri roki.

Tine je pogledal vojaka na desni strani in levi in se za spoznanje pomaknil proti miznici. Še malo. Minute so potekale strašno počasi. V veži je bilo tiho, preveč tiho. Zdal je bil že dovolj blizu. Treba je stegniti roko, odpreti miznico, seči vanjo, zgrabiti pištolo in jo naperiti na najbližjega vojaka. V zmedbi, ki bo nastala, se utegne-

ta z očetom rešiti, ali skozi vež na vrato, ali še bolje, v kuhinjo in od tam v stiskalnico...

Tine je dvignil roko. Tedaj je vojak obnem skočil pokonci in zakričal: “Was suchst du? Ruhr! dich nicht!”

Tine je vedel, da ni več poti nazaj. Odprl je miznico, segel vanjo, zgrabil za pištolo, jo naperil na vojaka in sprožil. Votlo je odjeknilo, vojak je zajecal, petrolejka je ugasnila. Tine je skočil od mize in spustil še nekaj strelcev v smeri, kjer so sedeli vojaki. Nastalo je prerivanje in kričanje. Vojaki so se pognali proti težnim vratom. Tine je

zaklical očetu, naj gre v kuhinjo in dalje, sam pa je planil za vojaki. Na bregu je obstal. Še preden se je usula z dvorišča toča krogel, se je spet umaknil. Ko je bolj čutil kakor slišal, da je oče odprl skrivna vrata iz kuhinje, se je pognal proti kuhinji. Še nekaj trenutkov in bil je v kleti pri očetu. Dvignil je stopnico, toda oče ga je zgrabil za ramena in dejal naglo, vroče: Tine ti pobegni, tu za hišo ni nikogar. Jaz, ki ne morem teči, grem v bunker. Tako bo eden od naju ostal gotovo živ. Mora ostati, da jih sprejme! Skočil!”

Tine je samo trenutek tehtal očetove besede, potem pa odprl vrata, ki so vodila iz stiskalnice za hišo. Iz teme se je pokazal vinograd, nad njim sadovnjak, še više črn gozd. Samo dobrih sto metrov pa je v gozdu! Stisnil je očetovo roko in planil na prosto. Dva, tri skoke in bil je v sadovnjaku. Tedaj je od vzhoda zabobnelo. Tineta je obslo svetlo in veliko čustvo. Zavedel se je, da teče v svobodo. Tisti hip so se spodaj od hiše razlegli strelci. Tine se je še hitreje poganjal od drevesa do drevesa. Strelci so zadevali v vejevje nad njim. Vrgel se je na tla, čez čas

pa spet skočil. Krogel so vse gostejše kosile okoli njega.

Zaskalelo ga je v nogi. Opo- tek se je in padel. Toda že je zbral moči in se spet pognal navkreber. Ostro ga je oplazilo po licu in nekaj toplega se mu je vilo po vratu. Zgrudil se je. Za nekaj trenutkov je zanj vse utihnilo, ko je spet zaslišal peklenško-lajanje in sikanje, se je pognal dalje v temo. Slednjic je dosegel gozd. Še nekaj skokov in zgrudil se je v plitvo jamo. Tisti trenutek je zavladała okoli njega čudovita tišina.

(Dalje prihodnjič)

DIREKTORIJ DOMA ZAPADNIH SLOVENCEV

VABI JAVNOST NA

VELIKO VESELICO v nedeljo 29. maja

v prostorih doma na 6818 Demison Ave. Pričetek ob 4.30 pop. — Igra Stan Mauser in njegov orkester.

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRТА KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Nu, na pokoro! — je dejal postaren kozaški starešina, ki je sedel nasproti Grigoriju, se komaj vidno nasmehnil, ne da bi se posebej obrnil proti komu, in prvi izpil, ne da bi počakal na druge. Imel je moški, rahlo z runjami oškropljen obraz in porogljive kostanjev-rjave oči. Medtem ko je Sekretov govoril, so se mu ustnice dostikrat nabrle v nedoločljiv, bloden nasmešek in tedaj so mu oči potemnele in so bile videti domala črne. Grigorij je opazoval kozaškega starešino in presenetilo ga je, da je Sekretova tikel in bil v občejanju z njim na vso moč prost, do drugih častnikov pa je bil izrazito zadržan in hladen. Edinole ta je imel izmed vseh na gostiji prisotnih vštite naramke kakih barve na ravno taki bluzi in narokavni Kornilovlji trak. "Kak idejni. Brčkone izmed dobrovoljcev," — je pomislil Grigorij. Kozaški starešina je pil kakor krava. Nič ni prigrizoval in nič mu ni šlo v glavo, samo kdaj pa kdaj si je narahljaj široki angleški pas.

— Kdo je to, nasproti mene, ta kozavec? — je Grigorij šepetaje vprašal Bogatirjova, ki je sedel zraven njega.

— Vrag si ga vedi, — je za-brusil okajeni Bogatirjov.

Kudinov za goste ni varčeval z žganjem. Od nekdaj se je pojavil na mizi špirit in, ko je Sekretov s težavo dokončal govor, si je razpel vojaški suknjič in se težko sesedel na stol. K njemu se je sklonil mlad stotnik z ostro opaznimi mongolskimi potezami obraza in nekaj zašepetal.

— K vragu! — je odvrnil Sekretov, poškratelj in na dušek izpil čašico žganja, ki mu jo je uslužno nalil Kudinov.

— Kdo pa je tisti s posevnimi očmi? Pribočnik? — je Grigorij pobaral Bogatirjova.

Ta si je z roko zaslonil usta in odgovoril:

— Ne, to je njegov rejenček. Za japonske vojske ga je pripeljal s seboj iz Mandžurije kot fantička. Vzredil ga je in poslal v kadetnico. Kitajček si je pamet ubrisal. Predzren je ko zlo-dej! Včeraj je rdečim pri Ma-kejevki uplenil blagajnico. Dva milijone denarcev je pobasal. Le pogled, iz vseh žepov mu molijo šopi bankovcev! Pošnil jo je preklicani! Cei zaklad! Ampak pij ti, kaj pa zijaš po njih?

Odgovarjal je Kudinov, a njegovega govora ni skoraj nihče več poslušal. Čedalje bolj so začeli vsi od kraja piti. Sekretov si je slekel suknjič in sedel v sami spodnji srajci. Na golo obrta glava se mu je svetila od znoja in brezhibno čista platne-na srajca je še ostreje poudarjala bakreni obraz in od zagorelosti olivkasti vrat. Kudinov mu je nekaj polglasno dopovedoval, ali Sekretov je trdovratno ponavljal, ne da bi se ozrl vanj:

— Ne-e-e, oprost! To pa kar oprost! Zaupamo vam, toda le kolikor toliko... Vaša izdaja ne bo tako brž pozabljen. Naj si to dobro za uho zapišijo vsi, ki so v jeseni uskočili k rdečim...

"Nu, tudi mi vam bomo pomagali samo kolikor toliko!" je s hladno besnostjo pomislil opijanjeni Grigorij in vstal.

Ne da bi si nadel čepico, je stopil pred vežo in olajšano, na vsa pljuča zadihal ostri nočni zrak.

Pri Donu so kakor pred dežjem regljale žabe, čmerikavo so zategovali vodni pupki. Na peščenem jeziku so se otožno sklincevale pribe. Nekje daleč na do-bravi je cmeravo in tenko hrzlat žrebček, ki je zgubil mater. "Po-vezala nas je z vami nemila si-la, če ne, bi vas še povohati ne marali. Prekleta sodrga! Prenareja se, kakor bi ga pod nosom bril, levite bere, čez teden dni bo pa že začel odkrito stopati na prste... Ampak kar je, je! Kamor pogledaš, slabo kaže. Pa saj sem si tudi mislil tako..." Tako se je tudi moralo nakreniti. E, to bodo zdaj kozaki no-sove vihal! Odvadjali so se stati s prsti ob kapi in se prsiti pred njihovimi blagorodji," — je mogzal Grigorij, ko je stopal po stopničkih in po umih šlatal proti lesi.

Žganica je tudi njega ugnala: v glavi se mu je vrtelo, premikal se je s potoglavo okornostjo. Ko je prišel skoz verejo, si je opotekel, potisnil čepico na oči in krenil po cesti, drsajoč z nogami po tleh.

Pred bajtico Aksinjinine tete se je za trenutek ustavil v razglabljanju, potlej pa odločno zakoračil proti vratom. Vežne duri niso bile zaklenjene. Grigorij je brez trkanja stopil v izbo in ravno pred seboj zagledal za mizo sedečega Stepana Astahova. Okrog peči se je behtala Aksinjinina tetka. Na mizi, pregrnjeni s čistim prtom, je stala načeta steklenka žganja, na krožniku je rdela na kosce zrezana posušena riba.

Stepan je bil ravnokar izpraz-

nil kozarec in je hotel, kakor je bilo videti, prigrizniti, ko pa je zagledal Grigorija, je odrazil krožnik in se s hrptom naslonil k steni.

Najsi je bil Grigorij tudi pijan, je vendarle opizil mrtvaško prebledeli Stepanov obraz in njegove po volje iskrece se oči. Grigorija je srečanje vrglo iz tira, pa je le našel moči, da je hripavo spregovoril:

— Dober večer želim!

— Bog daj, — mu je preplašeno odgovorila gospodinja, ki je bila vsekakor poučena o Grigorijevih odnosih z njeno nečakinjo in si ni obetala nič dobrega od srečanja med možem in ljubčkom.

Stepan je molče z levico gladil brke in ni odmaknil ognjevitih oči od Grigorija.

Ta pa se je široko razkoračil, stal pri pragu, se krivo smejal in dejal:

— Na, prišel sem v vas...

Oprostite.

Stepan je molčal. Zoprno tiho je bilo vse dotlej, dokler se gospodinja ni opogumila in povabila Grigorija.

— Naprej stopite, sedite.

Zdaj Grigorij ni mogel ničesar več prikrivati. Njegov prihod na Aksinjinino stanovanje je Stepanu vse razodel. In Grigorij je treščil kar v sredo:

— Kje pa je žena?

— In si... si prišel k njej v vas? — je tiho, ali razločno vprašal in zakril oči z drhtečimi trepalnicami.

— Ee, — je z vzdihom pritr-dil Grigorij.

Pripravljen je bil v tem trenutku od Stepana na vse, treznil se je in se zbiral za obrambo. Ali oni je malo odprl oči (v njih je že ugasnil prejšnji ogenj) in dejal:

— Po žganje sem jo poslal, precej bo nazaj. Sedi, počakaj.

Celo ystal je — zastaven in stasit — in porinil Grigoriju stol; ne da bi pogledal po go-

— Tetka, dajte čist kozarec.

— In Grigoriju: — Boš pil?

— Malo bom.

— Nu, sedi.

Grigorij je sedel za mizo...

Kar je ostalo v steklenici, je

Stepan enakomerno nalil v kozarce in dvignil proti Grigoriju oči, zastrte z nekakšno meglico.

— Bog daj srečo!

— Na zdravje!

Trčila sta. Izpila. Premolknila. Gospodinja, urna kakor miška, je postavila pred gosta krožnik in vilice z okrušenim rec-ljem.

— Poskusite ribo! Ni hudo slana.

— Hvala.

Kar naložite si na krožnik, privoščite si! — je ponujala razveseljena gospodinja. Na vso moč je bila zadovoljna, da se je vse tako lepo uredilo, brez tepeža, brez pobijanja posode, brez vika. Pogovor, ki ni obetal nič dobrega, se je končal. Mož je mirno sedel za isto mizo z ženinim prijateljem. Zdaj sta molče jedla in se nista ozirala drug po drugem. Postrežljiva gospodinja je potegnila iz skrinje čist prt in kakor bi hotela zvezati z njim Grigorija in Stepana, položila njegove konce obema na kolena.

— Zakaj pa nisi v stotniji?

— je pobaral Grigorij in ogle-doval androgo.

Tudi jaz sem prišel malo v vas, — je pop remolku odvr-nil Stepan in iz njegovega glasu nikakor ni bilo mogoče ugo-toviti, ali resno govori ali se roga.

— Stotnija je kajpak doma?

— Vsi se mastijo v vasi. Ali ga zvrneva?

— Daj.

— Na zdravje!

— Bog daj srečo!

V veži je škrtnila kljuka. Do kraja iztreznjeni Grigorij je iz-pod čela pogledal po Stepanu in opazil, kako mu je bledica spet pljuskomu umila obraz.

Aksinja, zavita v ogrinjalko, ni prepoznala Grigorija, ampak stopila k mizi in pogledala od strani in v črnih, na stečaj raz-prtih očeh se ji je zasvetila go-zila. Zadihala je in komaj izdavi-la:

— Pozdravljeni, Grigorij Pan-televič!

Velike, členkaste Stepanove roke, ki so ležale na mizi, so mahoma drobno zadržetale in Grigorij, ki je to videl, se je molče priklonil Aksinji in ni črnil niti besedice.

Ona je postavila na mizo dve steklenici žganja, vnovič ošini-la Grigorija s pogledom, zvrha-nim strahu in prikrite radosti, se obrnila, odšla v temen kot izbe, sedla na skrinjo in si z drhtečimi rokami popravila la-se. Stepan je ukrotil razbur-jenje, razpel ovrtnik svoje srajce, ki ga je dušila, nalil ko-zarca do roba in se obrnil z obrazom proti ženi.

— Vzemite kozarec in sedite k mizi.

(Dalje prihodnjik)

VOLILNI PROGRAM LJUDSKE FRONTE V TRSTU

(Nadaljevanje s 3. strani)

vati primerne doklade upoko-jencem.

Ženam je treba priznati za enako delo enako plačilo kot moškim, gospodinjke pomočnice smatrati kot delavke in jim pri-znati iste pravice; za noseče že-ne naj se zgradi nova porodniš-nica, število materinskih posve-tovalnic naj se poveča. Učen-cem v gospodarstvu je treba da-ti možnost, da se usposobijo v svoji stroki in zavarujejo pred izkoriščanjem; izboljšati je tre-ba opremo otroških vrtcev in zavetišč ter ustanoviti nove.

V interesu kmetov in kmetij-stva zahteva Slovensko-italijan-ska Ljudska fronta: posojila z nizkimi obrestmi, korenito spre-membo davčnega in taksnega si-stema, ki bo upoštevala pred-vsem produktivnost zemljišč, podpiranje nabavno-prodajnih zadrug, izročitev občinskih zem-ljišč in gozdov posameznim va-sem in naseljem obnovitev hra-

nilnic in posojilnic, ki jih je uničila fašistična vladavina, iz-boljšanje podeželskih cest, izpo-polnitev električnega omrežja, ustanovitev slovenske kmetij-ske šole ter slovenskih in itali-janskih kmetijskih tečajev.

Slovenska-italijanska Ljud-ska fronta zahteva nadalje ukre-pe za izboljšanje položaja obrt-ništva, male in srednje industri-je, trgovine in ribištva, demo-kratizacijo šolstva in ljudske prosvete, zagotovitev primerne pokojnine družinam padlih v osvobodilni borbi in invalidom, zajamčenje dela in zopetni spre-jem v službo vseh partizanov, protifašističnih in političnih preganjancev ter možnost fizič-

ne prevzgoje in strokovne uspo-sobitve invalidov.

Volilni program Slovensko-italijanske Ljudske fronte se končuje z besedami:

"Tržaške demokratične orga-nizacije, združene v Slovensko-italijanski Ljudski fronti, zve-ste slavnim tradicijam pretekle borbe, pozivajo vse iskrene de-mokrate italijanske in sloven-ske narodnosti, delavce v me-stu in na deželi, na tesno zdru-ženi na bližnjih volitvah prepre-čijo manevre reakcionarnih sku-pin in premagajo tako še eno-oviro na poti, ki vodi k osamo-svojitvi delavcev, k blaginji vse-ga demokratičnega prebivalstva in k življenju v miru in deul."

ATRAKTIVEN 7-SOBN BUNGALOW

ODPRT ZA OGLED V

NEDELJO OD 1.30 DO 5. POP.

4945 E. 90 St., od Garfield Blvd.

4 velike spalnice, "tile" kuhinja in kopalnica, "Forest Air" fornez na plin; hiša je popolnoma izolirana; ognjišče, vrata iz finega brezovega lesa; bakrene cevi, avtomatični grelec za vodo. Imate priliko izbrati si dekoracijo po volji. Nahaja se na 50x130 čevljev veliki loti. Se lahko vsetite v dveh tednih. Poizvedite vse podrobnosti od lastnika in gradbenika

BR 2095

USTANOVILJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088
Ambulancijska posługa podnevi in ponoči

SVETEK

FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel: IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

White House Tavern

1156 E. 71 St., HE 2513

James & Caroline Macerol

Pivo—vino in žganje—Prijazna

postrežba dobra družina

K J CAFE

PAULINE JANS in ROSE KERN

5363 ST. CLAIR AVE.

Dobro pivo, vino, žganje in

okusen prigrizek.

Godba vsak petek, soboto in

nedeljo.

GOOD TIME CAFE

9413 ST. CLAIR AVE.

VICTOR in ANKA HOCEVAR

Za kozarec dobre pive, žganja

ali vina in okusen prigrizek, obiš-

čite našo gostilno. Serviramo ko-

košjo pečenko in steak vsaki dan.

Imamo odprto tudi ob nedeljah

popoldne.

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar

1194 EAST 71st ST.

ENdicott 9779

pivo, vino in žganje ter okusen

prigrizek.

Odprto do 2:30 zjutraj

Three Corner Cafe

1194 EAST 71st ST.

Frank Baraga in John Levstik.

Izvrstno pivo — vino — žganje

in okusen prigrizek.

Pri nas dobite vedno dobro

Se priporočamo

DANICA'S CAFE

Vogel E. 189 St. in Groveswood Ave.

Danica in Joe Hrvatin

Priporočamo se za obisk.

Fine pijača in prijetna družba.

Frank Mihčič Cafe

7114 ST. CLAIR AVE.

Dobro pivo, žganje in prigrizek

ter slastno vino

ENdicott 9359

Odprto od 6. zj. do 2.30 zj.

GAY INN

Frank in Emily Svigel

6933 ST. CLAIR AVE.

Fino pivo, vino in žganje, ter

okusen prigrizek. — Za prijetno

družbo obiščite nas.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

MAX'S AUTO BODY SHOP

1109 E. 61st St. — UTah 1-3040

Max Zelodec, lastnik

Nove avte, ki so poškodovani,

popravimo, da zopet izgledajo

kot novi.

Re-Nu Auto Body

CO.

982 EAST 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo

da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding!

J. POZNIK

GLenville 3930

Elyria Auto Repair

and Welding

Joe Mrhar, lastnik

Towing, Parts, Batteries, Painting

Body Fenders

6815-31 SUPERIOR AVE.

ENdicott 9361

Moderna slovenska popravilnica

Prodajamo tudi nove Willys

avtomobile in truke

Superior Body &

Paint Co.

Popravimo ogródje in fenderje.

Prvovrstno delo.

Frank Cvelbar

6605 ST. CLAIR AVE.—EN 1639

Rich Body Shop

1078 E. 64 St.

Henderson 9231

FRANK RICH, lastnik

Se priporočamo za popravilo in

barvanje vašega avtomobila. Delo

točno in dobro.

KUPUJEMO IN PRODAJAMO

RABLJENE AVTE

CVETLIČARNE

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Jelenc Florists

15302 WATERLOO RD.

IVanhoe 0195

Imamo še nekaj pravih naglens in

več vrst vrtnic.

Okrasite grobove vaših dragih

za SPOMINSKI DAN, 30. MAJA

Izberite si cvetje v naši cvetličarni

JAMES SLAPNIK

CVETLIČARNA

6620 ST. CLAIR AVE., HE 8824

CVETJE TELEGRAFIRAMO KAMORKOLI

NOVE STREHE!

Roof Repairing

Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na starih, lahko dobite vsa navodila pri nas. Se toplo priporočata

Jerry Glavac & Son